

Studiehandledning

Religionskunskap, 31–37,5 (92RE33)

Kursansvarig:

Kjell O. Lejon, professor
kjell.o.lejon@liu.se
Hus Key, Campus Valla, Rum 4438

Övriga lärare:

Fredrik Gregorius, universitetslektor
fredrik.gregorius@liu.se
013-28 66 41
Hus Key, Campus Valla, Rum 4437

Catharina Wiström-Ginér, adj. universitetsadjunkt
Catharina.wistrom-giner@liu.se
Hus Key, Campus Valla, Rum 4437

Examinator:

Kjell O. Lejon, professor

Utbildningsadministratör:

Kristina Hellman
kristina.hellman@liu.se
013-28 18 09
Hus Key, Campus Valla, Rum 4408

Innehållsförteckning

Kurslitteratur	3
Lärandemål och innehåll	4
Kursmål	4
Info del 3: Ämnesdidaktiskt stråk (1,5 hp).....	5
Allmänna betygskriterier	5
Examination.....	6
Sammanfattning.....	6
Examinationsform.....	7
Kursen vecka för vecka.....	8
Vecka 4–8	8

Kurslitteratur

Del 1: Kristendomen, 3hp

Huvudbok:

Alister E. McGrath, *Theology. The Basics* (Hoboken, NJ: Wiley Blackwell, -2018)

Texter (via Lisam):

- Den apostoliska och Nicenska trosbekännelsen
- Thomas Aquinas fem argument för Guds existens
- William Lane Craig, ”Richard Dawkins argument mot Guds existens”
- John Lennox, ”Vetenskapens omfattning och begränsning”
- John Polkinghorne, ”Naturvetenskap och teologi – från konfrontation till kreativ dialog”
- Sandahl, ”Hic salta – hoppa här!”
- Mats Selander, ”Gud och bevisbördan”
- Kjell O. Lejon, ”Teologiska termer”

Powerpoint-presentationer (via Lisam, under fliken kursdokument)

Del 2: Etik, 3hp

Huvudbok:

R. Wentzel Wolfe & C. E. Gudorf (red) *Ethics and World Religions: Cross-Cultural Case Studies* (Orbis Books 1999)

ST. Joshi (red): *Atheism: A Reader* (Prometheus Books 2000)

Del 3: Ämnesdidaktiskt stråk (1,5 hp)

Översikter:

J Alm, *Lärandematriser: Att få eleven att förstå* (Stockholm: Gothia, 2015).

Carol S. Dweck, *Mindset: du blir vad du tänker* (Stockholm: Natur & kultur, 2015).

S-E Hansén och L Forsman L red., *Allmändidaktik: vetenskap för lärande* (Lund: Studentlitteratur, 2017).

C Lundahl, *Bedömning för lärande*. Upplaga 2:1. (Lund: Studentlitteratur, 2014).

M Löfstedt red., *Religionsdidaktik – Mångfald, livsfrågor och etik i skolan* (Lund: Studentlitteratur, 2011)

För er som läser religion som tredjeämne även

G Svanelid, *DE fem förmågorna i teori och praktik. Boken om The Big Five* (Lund: Studentlitteratur, 2011)

Elektroniska källor:

Skolverket, *Läroplaner, ämnesplaner och kursplaner* (hämtad 2018-07-01).
Tillgänglig via: <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser>

Skolverket, *Kommentarmaterial till kursplanen i religionskunskap, reviderad 2017*. (hämtad 2018-12-01). Tillgänglig via:
<https://www.skolverket.se/publikationer?id=3829>

Religion & Livsfrågor Nr. 4 2011 *Tema: Teoretiska perspektiv på religion*.
(hämtad 2018-08-03) Tillgänglig via: <http://www.flr.se/tidningar/rol-1104.pdf>
Fler aktuella elektroniska källor kan bli aktuella i samband med kursen

Lärandemål och innehåll

Kursmål

Det finns flera mål som bara har med denna specifika kurs att göra (hädanefter KM). Dessa mål finns att läsa om i kursplanen (se Lisam).

Info del 3: Ämnesdidaktiskt stråk (1,5 hp)

Lärandemål

92RE33 (andraämne): Efter avslutad kurs ska den studerande kunna: planera ett mindre ämnesområde för religionskunskapsundervisningen i skolan och motivera val av innehåll, arbetsformer och läromedel.

9ARE37 (tredjeämne): Efter avslutad kurs ska den studerande kunna: göra en övergripande årsplanering inklusive en planering för ett större ämnesområde för religionskunskapsundervisningen i årskurs 7–9

Kursinnehåll

92RE33

Inom ämnesdidaktiken tränas den studerande att utforma en planering för ett mindre ämnesområde för religionskunskapsundervisningen i skolan som relaterar till kursinnehållet med utgångspunkt i styrdokumentet. I planering ingår att kunna motivera val av innehåll, arbetsformer och läromedel.

9ARE37 (tredjeämne) Ämnesdidaktik. Inom ämnesdidaktiken tränas att utforma en årsplanering inklusive ett ämnesområde för religionskunskapsundervisningen i årskurs 7–9 med utgångspunkt i styrdokumentet. I planering ingår att kunna motivera val av innehåll, arbetsformer och läromedel.

Allmänna betygskriterier

Det finns en rad allmänna mål eller bedömningsgrunder som gäller alla kurser i religionsvetenskap.¹ Dessa mål kan brytas ner till fyra krav som behöver vara uppfyllda för att en student ska få betyget godkänt.

1. Kritiskt och analytiskt tänkande

Kursdeltagaren ska »utifrån kursmålen identifiera, formulera, analysera och diskutera för kursen specifik information och problematik«. Här rör det sig om ett *analytiskt* tänkande, vilket i korthet handlar om att kunna identifiera ett vetenskapligt problem, bryta ner problemet i mindre delar och förklara relationen mellan delarna på ett sätt som klargör problemet och därmed hjälper

---

¹ Se *Allmänna bedömningsgrunder* (som finns bland kursdokumenten i Lisam).

oss att lösa det. Den *kritiska* aspekten av detta tänkande handlar *inte* om en allmän negativ inställning utan om en förmåga att pröva och ompröva kunskap och det för givet tagna.

2. Teorier och centrala begrepp

Studenten ska »kunna använda teorier och centrala begrepp för att relevant kunna reflektera kring kursens innehåll«. Att använda *teorier* är ett sätt att synliggöra att tänkande oundvikligen utgår från vissa förutsättningar. Det är viktigt att klargöra de antaganden som till exempel en problemformulering och olika argument förutsätter. *Begrepp* inför viktiga distinktioner som hjälper oss att tänka klart.

3. Tydlig och saklig argumentation

Kursdeltagaren »visar förmåga att producera texter med ett för kursen relevant innehåll och med en tydlig struktur, samt med en argumentation väl förankrad i vetenskaplig litteratur... « I en *tydlig* argumentation är det enkelt att följa hur argumenten leder till en viss slutsats. Det gäller också att vara tydlig med vilken grund som argumenten vilar på. En *saklig* argumentation håller sig till saken/kärnfrågan och sticker inte i väg på onödiga sidospår eller attackerar meningsmotståndarens person eller eventuella motiv. Sakliga argument är också väl förankrade i för kursen relevant vetenskapligt material (t ex kurslitteratur och föreläsningar).

4. Referenssystem

Ett krav för att få godkänt på en skriftlig inlämningsuppgift är att ett av referenssystemen som beskrivs i dokumentet *Referenssystem för religionsvetenskap* används på ett konsekvent sätt.²

Examination

Sammanfattning

Följande examinationer måste slutföras med godkänt/väl godkänt för att

- Hemtentamen, individuell: kristendom, 3 hp, U-VG
- Muntlig redovisning, kristendom, 0 hp, D (=Deltagit)
- Hemtentamen, individuell: etik, 3 hp, U-VG

---

² Dokumentet finns bland kursdokumenten i Lisam.

- Muntlig redovisning, etik, 0 hp, D
- Individuell planering av ett arbetsområde inför VFU med tillhörande individuell reflektion, 1,5 hp

Examinationsform

Del 1: kristendom, 3hp

Hemtentamen, individuell (enligt anvisningar)

Del 2: etik, 3hp

Hemtentamen, individuell (enligt anvisningar)

Del 3: Ämnesdidaktiskt stråk (1,5 hp)

Detta stråk examineras genom en planering av ett arbetsområde som du ska ansvar för under din VFU. Till detta ska en individuell skriftlig inlämningsuppgift som seminariebehandlas kopplas. I den planering som ska lämnas in ska följande delar finnas med: Ett alignment över arbetsområdet, begreppsmall, examination med tillhörande lärandematrix samt en utvärdering av arbetsområdet. **Allt material läggs in på LISAM under Samabetsytan, där du skapar en mapp för dina arbeten.**

Den individuella reflektionen ska besvara följande frågor:

Dina didaktiska val ska du visa i en individuell reflektion omfattande **max tre A4-sidor** ska förankras i aktuell forskning och således tydligt kopplas till den kurslitteratur som finns för aktuell kurs

Samtlig litteratur som finns på nuvarande kurs ska finnas med i din individuella reflektion, under minst någon av rubrikerna. För högre betyg måste flera hänvisningar från samma källa kopplas till det aktuella svaret, under varje rubrik. Likaså måste det du hänvisar till tydligt kopplas till ditt resonemang. **Din individuella reflektion ska läggas in på LISAM i aktuell mapp, innan seminariet ska genomföras.**

Tre rubriker ska finnas med,

Styrdokument, lärandematrix och examination (under denna rubrik kommer fokus att vara på de didaktiska frågorna vad? och varför?)

Planering, begreppsmall och val av metoder, (under denna rubrik kommer fokus att vara på de didaktiska frågorna vem? och hur?)

Val av material, (under denna rubrik kommer fokus att vara på de didaktiska frågorna vem? och varför?)

För er som läser religion som tredjeämne förväntas följande, utöver det som ovan nämnts:

Ni ska för de andra, uppdelade i tre grupper, ha en genomgång om Svanelids bok. Föreläsningen ska vara i cirka 20 minuter och innehålla något praktiskt inslag som studenterna ska få fundera kring. Ni ska dessutom för en planering för hur religionsämnet kan planeras över tre sista åren på grundskolan. Detta arbete utförs i grupp och läggs sedan in på LISAM

Provkod: SRE3 Skriftlig redovisning: inlämningsuppgift i ämnesdidaktik som seminariebehandlas U/G/VG 1,5 hp Inlämningsuppgift

Kursen vecka för vecka

Vecka 4–8

92RE33 Religionskunskap, 31–37,5

Delkurs 1: Kristendomen, 3hp

Må 21/1	kl 12–15, Key 4260	Föreläsning 1-2	Föreläsning 1: kl 12-13: <i>Introduktion – tidsandan</i> Powerpointpresentation Föreläsning 2: kl 13-15: <i>Vad kan vi veta?</i> Powerpointpresentation
Ons 23/1	kl 10–12, KY21	Föreläsning	Föreläsning 3: <i>Teologi</i> (Gud) McGrath Powerpointpresentation

Må 28/1	kl 13–15, Key 4260	Föreläsning	Föreläsning 4: <i>Kristologi</i> (Jesus) McGrath Text: Sandahl Powerpointpresentation
To 31/1	Kl 10–12, Key 4260	Föreläsning	Föreläsning 5: <i>Eskatologi</i> (Hoppet) McGrath Powerpointpresentation
To 31/1	kl 13–15, Key 4260	Seminarium, grupp 1–4, muntliga redovisningar	Alla läser <u>alla</u> fyra texter: Grp 1: Redovisning av Selander, ”Gud och bevisbördan” Grp 2: Redovisning av Lennox, ”Vetenskapens omfattning och begränsning” Grp 3: Redovisning av Craig, Aquinas fem argument, samt” Richard Dawkins argument mot Guds existens” Grp 4: Redovisning av Polkinghorne, ”Naturvetenskap och teologi – från konfrontation till kreativ dialog”
To 31/1	Kl 15–17, Key 4260	Seminarium, grupp 5–8, muntliga redovisningar	Alla läser <u>alla</u> tre texter: Grp 5: Redovisning av Lennox, ”Vetenskapens omfattning och begränsning”. Grp 6: Redovisning av Craig, Aquinas fem argument, samt ”Richard Dawkins argument mot Guds existens”. Grp 7: Redovisning av Selander, ”Gud och bevisbördan” Grp 8: Polkinghorne, ”Naturvetenskap och teologi – från konfrontation till kreativ dialog”

Instruktion till seminarierna

Varje grupp läser noga igenom alla texter. Den text som skall redovisas presenteras innehållsmässigt med hjälp av en powerpointpresentation. Som lämplig utgångspunkter för presentationen kan följande frågor vara.

- Vad är det huvudsakliga, sammanfattande innehållet i texten? Finns det något centralt tema?
- Vilka argument framförs? Är de rimliga eller problematiska? Förklara,
- Drivs någon tes?
- Vilka slutsats/-er dras i texten? Följer den/de de i texten anförda argumenten?
- Är författaren framgångsrik i att ”nä fram” till läsaren?
- Vad drar ni för slutsatser efter att ha läst texten?

Ni har maximalt 15 minuter på er per grupp för att genomföra er presentation, inklusive uppstart och avslutning.

Delkurs 2: Etik, 4,5hp

Ti 5/2	K1 10–12, Bildsal 2	Föreläsning	Etik inom världsreligionerna	
Ons 6/2	K1 15–17, Formgivningssal 1	Föreläsning	Etiska frågor inom islam och buddhismen	
To 7/2	K1 15–17 Key 4260	Seminarium	Seminarium om islam	
Må 11/2	K1 13–15 Bildsal 2	Föreläsning	Mötet med det sekulära samhället	
Ons 31/2	K1 13–15 Bildsal 2	Seminarium	Seminarium sekulär kritik mot religiös etik	

Del 3: Ämnesdidaktiskt stråk, 1,5 hp

Fre 18/1	Kl 8–12, Formgivning 1	Seminarium	Alm, kap 1–3, Lundahls kap 1– 3, kursivt, samt kapitel 4–6 ingående
Fre 1/2	Kl 8–12	Seminarium	Löfstedt
Fre 15/2	Kl 8–12	Seminarium	

Till det första tillfället den 18/1 vill jag att ni läser kapitel 1–3 i Johan Alms bok samt Lundahls bokkapitel 1–3, kursivt, samt kapitel 4–6 ingående

Till det andra tillfället ska ni läsa Löfstedts bok